

Zdzisław Sirojć

Managerial Academy of Applied Sciences in Warsaw

5/7/5, Krzywickiego Str. Warsaw 02-078, Poland

siro19@wp.pl

RECENZIA KNIHY WOJCIECHA SLOMSKÉHO S NÁZVOM "ÚVOD DO PODNIKATELSKEJ A EKONOMICKEJ ETIKY"

Profesor Wojciech Slomski, uznávaný výskumník a lektor, odborník na etiku a filozofiu podnikania, vo svojej najnovšej knihe Úvod do podnikateľskej a ekonomickej etiky poskytuje fascinujúci pohľad na etické výzvy súčasného sveta ekonomiky a podnikania. Kniha, ktorá vyšla v roku 2023 vo vydavateľstve ASPRA-JR, ponúka jedinečnú kombináciu teoretického úvodu do etiky a praktických výziev, ktorým čelia dnešné organizácie a vedúci predstavitelia podnikov. Študentom, vyučujúcim aj odborníkom v oblasti podnikania poskytuje neoceniteľného sprievodcu meandrovitými morálnymi voľbami, ktoré pred nich stavia kapitalizmus 21. storočia.

Už samotný názov - "Úvod do podnikateľskej a ekonomickej etiky" - naznačuje, že autor sa podujal na ambicióznu úlohu spojiť dve kľúčové oblasti: podnikanie a ekonomickú etiku. Táto kombinácia sa zdá byť mimoriadne aktuálna v súčasnosti, keď rozvoj globálnych trhov, rastúce ekologické výzvy a meniace sa spoločenské normy nútia manažérov a podnikateľov k udržateľnému prístupu k riadeniu.

Vynikajúca kombinácia teórie a praxe

Jednou z najdôležitejších črt Slomského knihy je jej prístupnosť. Autor sa snaží podať náročné etické otázky spôsobom, ktorý je zrozumiteľný študentom aj odborníkom v oblasti podnikania. Kniha môže slúžiť ako akademická učebnica, ale zároveň môže byť vďaka mnohým príkladom z každodenného života zdrojom inšpirácie pre odborníkov z podnikateľskej

praxe, ktorí hľadajú nové spôsoby rozvoja a prijímania morálne zodpovedných rozhodnutí.

Profesor Slomski systematicky oboznamuje čitateľa so základnými princípmi etiky, vysvetľuje pojmy ako dobro, spravodlivosť, zodpovednosť alebo česťnosť a potom plynule prechádza k pokročilejším témam, ako je etika vzťahov v podnikaní, etika práce alebo etika životného prostredia. V každej z týchto oblastí sa autor neobmedzuje len na teoretické úvahy, ale dôsledne odkazuje na konkrétne príklady z hospodárskej reality, čím čitateľovi umožňuje komplexnejšie pochopiť preberanú problematiku.

Podnikateľská etika - moderný pohľad na staré hodnoty

Kniha Wojciecha Ślomskeho je tiež fascinujúcim pokusom o odpoveď na otázku, ako možno tradičné etické hodnoty uplatniť v modernom svete podnikania. Autor zdôrazňuje, že podnikateľská etika nie je len doplnkom ekonomickej činnosti, ale mala by byť jej základom. Pre Ślomskeho je etika viac ako súbor pravidiel alebo kódex správania - je to holistická životná filozofia, ktorá by mala preniknúť do každého rozhodnutia v podnikateľskej sfére.

Obzvlášť cenná je v knihe časť o podnikateľskej etike. Autor ukazuje, že vedenie podniku nie je len o schopnosti dosahovať zisk, ale aj o umení budovať vyvážené vzťahy so zamestnancami, partnermi, zákazníkmi a životným prostredím. Podľa Ślomskeho je podnikateľská etika predovšetkým o zodpovednosti - za ľudí, s ktorými pracuje, za komunity, ktoré ovplyvňuje, a za budúce generácie, ktoré zdedia svet formovaný dnešnými ekonomickými rozhodnutiami.

Na pozadí globálnych environmentálnych výziev a rastúcej sociálnej nerovnosti ponúka Slomskiho kniha inšpiratívny návod, ako môžu podnikatelia konať udržateľnejšie bez toho, aby obetovali ziskovosť. Autor vyzdvihuje najmä úlohu podnikateľov pri presadzovaní sociálnej spravodlivosti a ochrane životného prostredia a poukazuje na to, že tieto etické aspekty sú v očiach spotrebiteľov a investorov čoraz dôležitejšie.

Ekonomická etika - výzvy súčasnej ekonomiky

Nemenej zaujímavou témou, ktorej sa kniha venuje, je ekonomická etika. Slomski podrobne rozoberá otázky súvisiace s etickými dilemami, ktoré sprevádzajú rozhodovanie na makroekonomickej úrovni. Poukazuje na to, že hospodárske politiky, právne predpisy a konanie finančných inštitúcií majú obrovský vplyv na kvalitu života spoločností a že ich nemožno posudzovať len cez prizmu ekonomickej efektívnosti. Autor uvádza príklady mnohých hospodárskych kríz, ako bola napríklad finančná kríza v roku 2008, ktoré ukazujú, že nedostatok zodpovednosti a transparentnosti v hospodárskych opatreniach môže viesť ku katastrofálnym dôsledkom pre milióny ľudí.

Jednou z kľúčových požiadaviek knihy je pochopenie, že ekonomika musí byť založená na etických princípoch, ak má slúžiť spoločnému dobru. Slomski zdôrazňuje, že ekonomické kroky, ktoré sú založené len na krátkodobom finančnom zisku bez zohľadnenia širších sociálnych a environmentálnych dopadov, sú nielen neetické, ale aj dlhodobo neefektívne. Ekonomická etika podľa Slomského nie je len teóriou, ale nevyhnutným základom pre udržateľný hospodársky rozvoj založený na dôvere, spolupráci a rešpektovaní humanistických hodnôt.

Moderná pedagogika a zrozumiteľnosť posolstva

Jednou z najdôležitejších predností knihy Wojciecha Ślomského je spôsob, akým autor sprostredkúva poznatky. Kniha je napísaná mimoriadne zrozumiteľne, vďaka čomu sú aj zložité filozofické otázky zrozumiteľné pre široké publikum. Ślomski šikovne spája teoretické analýzy s praktickými príkladmi, čo robí knihu atraktívnou pre študentov aj pre podnikateľov z praxe. Využitie početných prípadových štúdií, odkazov na reálne situácie a bohatého bibliografického zázemia zaručuje, že čitateľ má k dispozícii nielen solídne teoretické poznatky, ale aj nástroje na samostatnú analýzu etických problémov v každodennej profesionálnej práci.

Vďaka svojim pedagogickým skúsenostiam vie Slomski čitateľa zaujať a prinútiť ho premýšľať. Každá kapitola sa končí otázkami na diskusiu, ktoré podnecujú k hlbšiemu zamysleniu nad preberanými otázkami. Autor nevnučuje hotové riešenia, ale dáva priestor na samostatné uvažovanie, vďaka čomu je čítanie nielen poučné, ale aj inšpiratívne.

Reakcia na výzvy moderného sveta

Kniha Úvod do podnikateľskej a ekonomickej etiky je príspevkom, ktorý sa dostáva k jadrú súčasných výziev, ktorým čelí moderný podnikateľský a ekonomický svet. V čase, keď je dôvera vo finančné inštitúcie, korporácie a vedúcich predstaviteľov podnikov často podkopávaná a spoločnosti čoraz viac požadujú od spoločností transparentnosť a zodpovednosť, Slomského kniha poskytuje veľmi potrebný hlas. Autor tvrdí, že etika nie je luxus, ktorý si môžu dovoliť len niektoré organizácie, ale absolútna nevyhnutnosť, ak chceme vybudovať udržateľný a spravodlivý hospodársky systém.

Záverom možno konštatovať, že "Úvod do podnikateľskej a ekonomickej etiky" je kniha hodná odporúčania každému, kto sa zaujíma o podnikateľskú a ekonomickú etiku. Wojciech Slomski vytvoril dielo, ktoré čitateľa nielen oboznamuje s kľúčovými etickými otázkami, ale zároveň inšpiruje k zamysleniu nad tým, ako budovať etické podnikanie v praxi. Ide o dielo, ktoré si určite získa uznanie v akademických kruhoch aj medzi podnikateľmi z praxe a vďaka svojej aktuálnosti a prístupnosti bude určite dôležitým referenčným bodom v diskusiách o etike podnikania ešte mnoho rokov.